

Aanwezigheidsbeleid op fase 2: uitbreiding van zorg

Geoorloofd relatief schoolverzuim

Een leerling kan in een ziekenhuis of preventorium waar ziekenhuisonderwijs wordt georganiseerd, opgenomen zijn. Dit zijn de type 5-scholen.

Soms verblijft een leerling in een K-dienst (“dienst met onderwijsbehoefte” in de kinderpsychiatrie) die ook onderwijsbegeleiding voorziet.

Organisatie door de school:

- De thuisschool wordt “tijdelijk ontslagen van de verplichting” om onderwijs aan huis te organiseren.
- De leerling **blijft in de thuisschool ingeschreven** (dit is de school van het gewoon of buitengewoon onderwijs waar de leerling is ingeschreven)
- De thuisschool staat de type 5-school of de K-dienst bij met de **organisatie van een zinvol onderwijsaanbod**. De thuisschool kan de ziekenhuisschool informatie geven over o.a. de gebruikte handboeken, mogelijke aandachtspunten voor de leerlingen, het programma enz.
- TOAH wordt door **de thuisschool georganiseerd** wanneer de leerling tussen twee behandelingen of tijdens een herstelperiode na de opname niet naar school kan, als aan alle voorwaarden op het recht op TOAH voldaan wordt. Dit gebeurt in overleg met de type 5-school of de K-dienst.

Voor meer informatie rond de samenwerking tussen de thuisschool en de type 5 school, mogelijkheden en regelgeving, refereren we naar het draaiboek ‘[Onderwijs voor zieke leerlingen](#)’, uitgeschreven door het West-Vlaams project ‘Klasziekaal’.

Terugkeer van de leerling voorbereiden.

Wanneer een leerling opgenomen werd in een externe voorziening zoals een ziekenhuis of een K-dienst is de voorbereiding van de terugkeer naar de school **een opdracht van zowel de setting waar de leerling werd opgenomen als de school**. Het behouden van het contact tussen de school en de setting waar de jongere verblijft mag aldus niet verbroken worden. **Beiden hebben de verantwoordelijkheid** hierop te waken. De school kan de leerling niet gepast onthalen indien de school niet op de hoogte is van de datum van ontslag uit de setting waar de jongere verbleef. Er worden hier vooraf best afspraken gemaakt met de ouders en de setting wie dit naar de school zal communiceren.

De voorbereiding voor **de school** zal zich wellicht focussen op de **remediëring van de leerling**, **het inlichten van de klassenraad en de voorbereiding van de terugkeer in de klas**.

Een aantal punten worden in acht genomen:

- In welke mate kreeg de leerling tijdens de opname onderwijs?
- Voor welke vakken is er nog remediëring nodig?
- Komt de leerling voltijds terug naar school of is er sprake van een gedeeltelijke terugkeer?
- Wordt er ondersteuning aangevraagd via TOAH of school en ziek zijn?
- Welke informatie wordt besproken met de klassenraad?
- Op welke manier wordt de klas voorbereid op de terugkeer van de leerling?
- In welke mate wenst de afwezige leerling dat de klas voorbereid wordt?
- Welke rol wenst de afwezige leerling hierin op te nemen?
- Wie kan de afwezige leerling hierbij ondersteunen

Ongeoorloofd relatief schoolverzuim

De school organiseert een **cel leerlingenbegeleiding of zorgteam**.

De school **meldt de leerling aan** voor begeleiding door het CLB, wanneer:

- het traject van de school niet het gewenste resultaat teweegbrengt.
- de afwezigheden blijven toenemen ondanks het begeleidend traject door de school.
- er sprake is van een onderliggende problematiek die bij voorkeur opgevolgd wordt in de 'uitbreiding van zorg'. Het lijkt erop dat de leerling nood heeft aan de expertise van het CLB of mogelijks aan een doorverwijzing naar externe hulpverlening.
- de leerling niet meer naar school komt of elke vorm van begeleiding weigert.
- Idealiter werd de leerling al besproken met het CLB in fase 1. Anderzijds kunnen afwezigheden zich in korte tijd snel opstapelen zodat een aanmelding bij fase 2 zich opdringt.

Het CLB bewandelt, met inachtneming van het subsidiariteitsprincipe, onder andere **volgende pistes**.

- Opstart **eigen begeleiding** CLB
- Aanmelden bij en samenwerken met **externe partners**:
 - Schoolexterne **trajecten** en NAFT om o.a.
 - belemmeringen bij het schoollopen aan te pakken,
 - hervinden van intrinsieke motivatie
 - het herstelproces of bindingsproces tussen leerling en school
 - ondersteunen
 - de terugkeer naar de klasgroep voorbereiden en te ondersteunen
 - het aanbieden van trajecten die een druk verlagende werking hebben
 - voor de leerling
 - het opnieuw in beweging krijgen van de leerling
 - Leerwegtrajecten om o.a. andere leerwegen naar kwalificaties te verkennen
 - **Hulpverlening** buiten de integrale jeugdhulp zoals bijvoorbeeld:

- OCMW
- Kinder- en jeugdpsychiatrie
- **Rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp** als vrijwillige hulpverlening mogelijk is zoals bijvoorbeeld:
 - Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW),
 - Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG),
 - gezinsbegeleiding
- **Niet rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp** die enkel via de toegangspoort (A-document) kan ingezet worden. NRTJ gaat vooral over verblijf in:
 - voorzieningen binnen de sector van de jeugdhulp (Opgroeien);
 - multifunctionele centra van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH).
- **Gemandateerde voorziening OCJ – VK (M-document)**
 - Ongewettigde afwezigheden gekaderd binnen een verontrustende opvoedingssituatie.
 - Wanneer de jongere of de ouders niet (langer) bereid zijn om mee te werken aan de pistes die het CLB voorstelt of de samenwerking moeizaam verloopt en het CLB van mening is dat hulpverlening aangewezen is, kan er aangemeld worden bij een gemandateerde voorziening.
 - Wanneer de school en het CLB concluderen dat er sprake is van onwil bij de ouders om hun kind te laten voldoen aan de leerplicht.
 - De aanmelding is gestoffeerd met elementen uit de vraagverheldering. Voorafgaand aan de aanmelding kan het CLB ook op de consultfunctie van de gemandateerde voorziening beroep doen. Dit kan mogelijke perspectieven openen op pistes die nog niet volledig werden geëxploreerd.
 - Als er voorafgaand in fase 1 samengewerkt werd met de lokale politie kan een kopie van het spijbelactieplan toegevoegd worden aan het M-document.
- **Melding zorgwekkend dossier AGODI**
 - Als de situatie na inspanningen van de school en het CLB niet verbetert, kunnen de school of het CLB dat aan AGODI melden als zorgwekkend dossier.
 - In overleg met de school en het CLB kan AGODI de ouders aanschrijven. De brief wijst hen op de leerplicht en vermeldt dat het agentschap het dossier van hun kind kan doorsturen naar de procureur voor een strafrechtelijke vervolging. De school en het CLB krijgen een kopie van de brief.
 - Sinds de hertekening van de werking van de jeugdhulp worden er alleen in uitzonderlijke gevallen nog dossiers aan de procureur bezorgd.

Aanmelding bij een partner betekent niet dat de begeleiding doorgeschoven wordt en/of dat deze overgenomen wordt. De samenwerking is een versterking van het lopend traject dat zijn aanvang vond in de school. De samenwerking vormt een netwerk rond de leerling. Elke partner speelt zijn rol in een ruimer verhaal.

Terugkeer van de leerling in de klas voorbereiden.

Het is aangewezen om de klas voor te bereiden op de terugkeer van een afwezige leerling bijv. **na een periode van spijbelen of na een schoolextern traject**. Tijdens of door de afwezigheid van de leerling kan een klasdynamiek veranderd zijn. Daarnaast kan een afwezige leerling vanuit vernieuwde inzichten terug bij de klas aansluiten en wordt de klas daar best rond geïnformeerd (mits toestemming van de betrokken leerling).

In beide gevallen beogen we het **optimaliseren van de slaagkans van de terugkeer** van de afwezige leerling, en het **ondersteunen van de klasgroep** om de afwezig leerling terug kansen te geven.

De terugkeer van de afwezige leerling kan bijv. tijdens een proactieve cirkel met de klas besproken worden. Er kan met de afwezige leerling voorbereid worden wat kan gebracht worden naar de klas en welke rol hij/zij daarbij wenst op te nemen.

Schoolweigering

Naar de tool: [Angst voor de schoolpoort - HOGENT](#)

**HO
GENT**

Schoolweigering is meer dan leerstof missen.

- Schoolweigering heeft een gepaste aanpak nodig.
- Schoolweigering vergt een multidisciplinaire aanpak en benadering.
- Daarvoor is het nodig de communicatie tussen alle betrokkenen te monitoren.
- Het accent ligt op begrip, erkenning en communicatie. Daarvoor gaan we op zoek naar een gemeenschappelijke taal, beschrijving, en aanpak.
- In de aanpak is het belangrijk om de verschillende perspectieven van de betrokkenen voldoende in beeld te brengen.
- De school blijft, in de meeste gevallen, betrokken en neemt een centrale rol op.
- Hoe langer iemand afwezig is, hoe moeilijker om terug op school te geraken. Vandaar het belang van een snelle terugkeer.
- Een duaal traject waarbij parallel gewerkt wordt aan de (lichamelijke) klachten (zoals spanning, angst, ...) en proberen terug naar school (te) gaan is aangewezen, met aandacht voor de verbinding tussen school en de jongere.
- Deze verbinding en betrokkenheid worden geregisseerd door een spilfiguur. In de meeste gevallen is dit iemand van de school die wordt versterkt/ondersteund door het netwerk.

Wat werd en wordt er ondernomen? - update

In het voorgaande werden de verschillende perspectieven op de problematiek duidelijk. Een overzicht van wat gedaan werd en wat nog nodig is volgens de betrokkenen is de eerste stap in de

aanpak. Indien deze stap in het verleden al werd gezet, maar niet werd herhaald en/of geëvalueerd is dit een zinvolle start van fase 2.

Terugkeer naar school

De terugkeer naar school is vaak geen evidentie. Daartoe is een goede inschatting vanuit een gemeenschappelijke visie essentieel. Vanuit de inschatting is het belangrijk te komen tot een beslissing. Een beslisboom kan daarbij helpend zijn.

Ondersteunend materiaal:

- [schoolopstart – een visie](#)
- [Taxatie bij de overweging van een schoolopstart](#)
- [keuzeschema bij schoolopstart na taxatie](#)

klasgesprek als introductie van de terugkerende jongere

Bij een terugkeer naar school is het voor de jongere belangrijk 'er terug bij te horen', zowel op sociaal als op schools vlak. Daarbij hebben medeleerlingen vragen over wat er aan de hand is. De jongere kan daar vaak nauwelijks een antwoord op geven.

In overleg met de school en de jongere kunnen afspraken gemaakt worden; wat kan er (niet) verwacht worden op schools vlak? Erbij horen en omgaan met de vragen kunnen opgenomen worden in een klasgesprek. Dit kan door de spilfiguur gebeuren (iemand van de school of een externe).

Ondersteunend materiaal:

- [klasgesprek als klasintroductie](#)

Inschakelen van externe hulpverlening

Ondersteunend materiaal:

- [Inschakelen van de externe hulpverlener](#)